

सुनवल नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सुनवल, नवलपरासी
५ नं. प्रदेश, नेपाल

च. नं.
प. सं. २०७४।७५

मिति: २०७५।२।२७

श्री वडा समिति, ... नं. वडा,
सुनवल नगरपालिका
नवलपरासी (वर्दघाट-सुस्ता पश्चिम) ।

विषय: आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को योजना तर्जुमाका लागि वजेट सीमा तथा मार्गदर्शन पठाईएको सम्बन्धमा ।

उपर्युक्त सम्बन्धमा यस सुनवल नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को वार्षिक योजना तर्जुमा गर्नेको क्रममा रहेको व्यहोरा विदितै छ । यसै सम्बन्धमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ तथा स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा वजेट तर्जुमा दिउदर्शन परिमार्जन सहित) का साथै देहायको मार्गदर्शन वमोजिम तहाँको वडाक्षेत्र भित्रका स्थानीय आवश्यकता पहिचान गरी योजनाहरूको पहिचान, संकलन र विषयगत रूपमा प्राथमिकिकरण गरी वडा समितिको निर्णय प्रतिलिपी सहित यहि २०७५।२।३१ भित्र यस नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा पठाउनुहुन अनुरोध छ । सो प्रयोजनार्थ तहाँको वडाको वडास्तरीय योजनाहरूका लागि रु..... (अक्षरेपी रु. ....) को वजेट सीमा निर्धारण गरिएको व्यहोरा समेत अनुरोध गरिन्छ ।

योजना तथा वजेट तर्जुमाका लागि मार्गदर्शनहरू:

क. बस्तीस्तरका योजना छनोट (टोल भेला)गर्दा देहाय वमोजिम गर्नुपर्नेछ ।

१. वडा समितिले आफ्नो वडाको प्रतिनिधित्व गर्ने वडा सदस्यहरूलाई वस्ति तथा टोलस्तरको योजना छनोट गर्न सहजीकरण गर्ने गरी जिम्मेवारी तोक्नुपर्नेछ ।
२. प्रत्येक वडाले वडाभित्रका वस्तिहरूमा योजना तर्जुमाको लागि बैठक हुने मिति, समय र स्थान सार्वजनिक सूचना मार्फत जानकारी गराउनुपर्नेछ ।
३. वस्तिहरूमा योजना छनोट गर्दा सो वस्तिभित्रका सबै वर्ग र समुदाय (महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, थारु, उत्पिडित जाति, पिछडावर्ग, अल्पसंख्यक, सिमान्तीकृत, युवा, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक, अपांगता भएका व्यक्ति, पिछडिएको समुदाय आदि) को प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्नुपर्नेछ ।
४. टोल वस्तिमा हुने योजना तर्जुमा प्रक्रियामा टोल वस्तिभित्रका सामुदायिक संस्थाहरू (टोल विकास संस्था, आमा समूह, बाल क्लव / संजाल, युवा क्लव, नागरिक सचेतना केन्द्र, विभिन्न सरकारी निकायहरूबाट गठन भएका समूहहरू आदि) लाई सहभागी गराउनु पर्नेछ ।

माथी उल्लेखित भए वमोजिमका सरोकारवालाहरूको अधिकाधिक सहभागिता हुने गरी वडा सदस्यको संयोजनका तोकिएको मिति, समय र स्थानमा उपस्थित भई योजना छनोटको सम्बन्धमा अन्तरक्रिया छलफल र विमर्श गरी योजनाहरूको छनोट गर्नुपर्नेछ । यसरी छनोट भएका योजनाहरूको सूची संयोजकले लिखितरूपमा वडा समितिमा पठाउनुपर्नेछ ।

ख. वडा तहमा योजना छनोट तथा प्राथमिकीकरण गर्दा देहाय वमोजिम गर्नुपर्नेछ :

१. वडा तहमा योजना छनोट तथा प्राथमिकीकरण गर्दा प्राप्त वजेट सीमा र मार्गदर्शनका आधारमा सम्बन्धित वडाहरूले वस्ति टोलवाट प्राप्त योजनाहरू मध्येवाट वडाका लागि प्राप्त वजेटको सीमामा रहि योजनाहरूको छनोट र प्राथमिकता समेत निर्धारण गरी स्थानीय तहको योजना तथा वजेट तर्जुमा दिउदर्शन २०७४ (परिमार्जन सहित) को अनुसूची ४ वमोजिमको ढाँचामा वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

यसरी वडा समितिले योजना छनोट तथा प्राथमिकीकरण गर्दा प्राप्त बिषयगत क्षेत्र अनुसार कुल वजेट सीमाको आर्थिक विकास क्षेत्रमा २० प्रतिशत, पूर्वाधार विकास क्षेत्रमा ५० प्रतिशत (यस क्षेत्रमा प्राप्त रकमलाई १०० प्रतिशत मानी सो को ८० प्रतिशत रकमवाट वडा गौरवको कम्तिमा रु. १० लाख रकम वरावरको १ वटा योजना र अन्य ५ लाख भन्दा ठूला पूर्वाधारका योजना छनोट गर्नुपर्नेछ र बाँकी ३० प्रतिशत रकमवाट प्रवर्द्धनात्मक पूर्वाधारका योजनाहरू छनोट गर्नु पर्नेछ), सामाजिक विकास क्षेत्रमा २० प्रतिशत, वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन क्षेत्रमा ५ प्रतिशत र संस्थागत तथा संरचना विकासका क्षेत्रमा ५ प्रतिशतका दरले बिषयगत वजेट सीमा निर्धारण गरी उक्त वजेट सीमाको अधिनमा रहि वस्ति टोलवाट आएका योजनाहरूलाई बिषयगत रुपमा वर्गीकरण गरी बिषयगत रुपमा छुट्टा छुट्टै प्राथमिकीकरण गर्नु पर्नेछ ।

बिषयगत क्षेत्रहरू:

आर्थिक विकास: कृषि, पशु, पर्यटन, उद्योग तथा बाणिज्य, सहकारी, वित्तीय क्षेत्रहरू

योजना संकलन गर्न सकिने क्षेत्रहरू:

कृषि, खाद्य तथा फलफूल प्रशोधन, कृषि जन्य लघु उद्योगहरूको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन, जैविक कृषि व्यवसाय, कम्पोस्ट मल, गोठ सुधार, व्यवसायिक तरकारी एवं फलफूल खेती विकास, माटो सुधार, विउ विजन, उन्नत प्रविधिको विस्तार, हाट हटियाको व्यवस्थापन, प्रवर्द्धन कार्यक्रम, महिलाहरूको आय वृद्धि गर्न प्रत्यक्ष सघाउ पुग्ने खालका तालिम तथा सीपहरू र अन्य कृषि, पशुविकास, मत्स्य विकास, पोखरी निर्माण तथा सहकारी सम्बन्धी क्रियाकलापहरू, घरेलु तथा लघुउद्यम उद्योगहरूको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन, सहकारी खेती, जैविक खेती, आधुनिक कृषि प्रणाली, साना तथा सामुदायिक सिंचाइ, उन्नत बीउ विजन तथा प्रविधि विकाससंग सम्बन्धी (जस्तै: हरितगृह, गोठ मल-मूत्र संकलन, कीटनाशक औषधि, परम्परागत सीपलाई परिमार्जन गर्दै बजारमैत्री रूपमा आधुनीकरण गर्ने, गरीव महिलाहरूको आय वृद्धि गर्न प्रत्यक्ष सघाउ पुग्ने खालका तालिम तथा सीपहरू आदि ।

सामाजिक विकास: शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति प्रवर्द्धन, लैङ्गिक समानता तथा समावेशीकरण (महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, थारु, अल्पसंख्यक आदि)

योजना संकलन गर्न सकिने क्षेत्रहरू:

प्रसूतीगृह निर्माण तथा मर्मत सुधार, प्रसूती एवं स्वास्थ्य जाँचका लागि आवश्यक पर्ने सामाग्री, इनार निर्माण तथा मर्मत, द्यूवेल् जडान, धारा निर्माण तथा मर्मत सुधार, खानेपानी श्रोत संरक्षण, शौचालय निर्माण, मर्मत र सम्भार सुधारिएको चुलो, स्थानीय तहमा सामाजिक पूँजी अभिवृद्धि गर्ने तथा तालिम, किशोरीहरूलाई पत्रकारिता, कम्प्युटर सम्बन्धी विस्तृत तालिम, महिला तथा किशोरीहरूको सामुदायिक संस्था तथा सहकारिहरूको वचत तथा लेखा व्यवस्थापनमा क्षमता विकास करेसावारी, फलफूल प्रशोधन, कम्पोस्टिङ, सिलाईकटाई, कम्प्युटर, रेडियो, होटेल व्यवस्थापन तथा मोवाईल मर्मत तालिम, बालविकास भवन, बालमैत्री शैक्षिक सामाग्री, खेलकुद मैदान, खेलकुद सामाग्री, विद्यालय मर्मत सुधार, फर्निचर, पुस्तकालय निर्माण तथा मर्मत सुधार, बालमैत्री अभियान संचालन (बालमैत्री अभियानमा अनिवार्यरूपमा वडागत रुपमा ३ लाख विनियोजन गरिनु पर्ने) र महिला उद्यम सबै वर्गलाई सिपमुलक तालिम संचालन गर्ने गरी रु. ५ लाख अनिवार्य विनियोजन गर्नु पर्नेछ ।

पूर्वाधार विकास:

सडक तथा पुल (भोलेङ्गे पुल समेत), सिंचाई, भवन तथा सहरी विकास, उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत, संचार योजना संकलन गर्न सकिने क्षेत्रहरू:

सडक, पुल, कलभर्ट, ज्यावियन बाल, नदी तटवन्धन, सिंचाई सुविधा, विद्यालय भवन, पक्क नाला, सौर्यउर्जा, गोबरज्यास, विद्युतिकरण, बैकल्पिक उर्जा, स्वास्थ्य पूर्वाधार, शिक्षा पूर्वाधार, बजार प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापन आदि (यस क्षेत्रमा रकम विनियोजन गर्दा ८० प्रतिशतको रकमबाट वडा गौरवको योजनामा १० लाख माथीको योजना १ वटा (७०:३० अवधारणामा), अरु योजनाका हकमा ५ लाख माथिका योजनाहरू संकलन गरिनु पर्नेछ भने २० प्रतिशत रकमबाट ह्युमपाईप, तारजाली, विद्युत पोल, स-साना पूर्वाधार, ग्रामेल, ढल निकास र अन्य प्रवर्द्धनात्मक पूर्वाधारका कार्यक्रमहरू छनोट गर्नु पर्नेछ ।)

वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन: वन तथा भु-संरक्षण, जलाधार संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, फोहोरमैला व्यवस्थापन, जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन, बारुणयन्त्र संचालन

योजना संकलन गर्न सकिने क्षेत्रहरू:

वन, वातावरण संरक्षण, जैविक विविधता, उद्यान तथा खुला एवम् हरियाली क्षेत्र, जलवायु परिवर्तन, नवीकरणीय उर्जा, प्राकृतिक प्रकोप तथा विपद् व्यवस्थापन, भूक्षय नियन्त्रण, खोला तथा नदी नियन्त्रण, तारजाली व्यवस्थापन, पानी मुहान संरक्षण, फोहार मैला व्यवस्थापन लगायतका अन्य पूर्वाधारहरू

शुसासन तथा संस्थागत विकास: मानव शंसाधन विकास, संस्थागत क्षमता विकास, राजश्व परिचालन, वित्तीय व्यवस्थापन, वित्तीय जोखिम न्यूनीकरण, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, आन्तरिक र अन्तिम लेखापरिक्षण, बेरुजु फल्र्यौट, सेवा प्रवाहका मापदण्ड निर्धारण, सेवा प्रवाहमा विद्युतिय सुचना प्रविधिको प्रयोग, नागरिक सर्वेक्षण र अन्तरनिकाय समन्वय

योजना संकलन गर्न सकिने क्षेत्रहरू:

वडा कार्यालय संचालन सम्बन्धि कार्यक्रमहरू, सामुदायिक संस्था, यस वर्गका विभिन्न संघ संस्थाको संस्थागत विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरू

- वस्ति टोलवाट योजना माग गर्दा वडास्तरका महत्वपूर्ण योजना छुट भएको अवस्थामा वडा समितिले त्यस्ता योजनाहरू वडा समितिको वजेट सीमामित्र रहि औचित्यताको आधारमा समावेश गर्न सक्नेछ ।
- वडाको वजेट सीमा मित्र कार्यान्वयन हुन नसक्ने नगरस्तरिय महत्वपूर्ण आयोजनाहरू भएमा वडा समितिले नगरपालिकामा छुट्टै सूची पठाउन सक्नेछ ।
- पुनश्च: यस प्रयोजनाका लागि स्थानीय तहको योजना तथा वजेट तर्जुमा दिउदर्शन(परिमार्जन सहित)को अनुसूची ४ वमोजिमको ढाँचा र अनुसूची ३ वमोजिमको योजना प्राथमिकीकरणका आधार तथा प्राथमिकीकरण ढाँचा यसैसाथ संलग्न गरिएको छ ।

विषयगत रूपमा विभाजन गरिएको बजेट सीमाको रकम यस प्रकार रहेको छ ।

सुनवल नगरपालिकाको आ.व. २०७५।७६ को बडागत बजेट सीमा तथा विषयगत क्षेत्र बाडफाड

बडा नं	आर्थिक विकास	पूर्वाधार विकास		सामाजिक विकास	वन वातावरण	संस्थागत विकास	कुल बजेट सीमा
		बडा गौरव/ठूला योजना	प्रवर्धनात्मक पूर्वाधार				
१	११६००००	२३२१०००	५८००००	११६००००	२९००००	२९००००	५८०१०००
२	१२१६०००	२४३२०००	६०८०००	१२१६०००	३०४०००	३०४०००	६०८००००
३	११९४०००	२३८८०००	५९७०००	११९४०००	२९८०००	२९८०००	५९६९०००
४	१३६५०००	२७३००००	६८२०००	१३६५०००	३४१०००	३४१०००	६८२४०००
५	११६००००	२३१९०००	५८००००	११६००००	२९००००	२९००००	५७९९०००
६	११८९०००	२३७८०००	५९४०००	११८९०००	२९७०००	२९७०००	५९४४०००
७	१२६००००	२५२१०००	६३००००	१२६००००	३१५०००	३१५०००	६३०१०००
८	१२०७०००	२४१४०००	६०४०००	१२०७०००	३०२०००	३०२०००	६०३६०००
९	१२४९०००	२४९८०००	६२५०००	१२४९०००	३१२०००	३१२०००	६२४५०००
१०	११६३०००	२३२५०००	५८१०००	११६३०००	२९१०००	२९१०००	५८१४०००
११	१३३४०००	२६६८०००	६६७०००	१३३४०००	३३४०००	३३४०००	६६७१०००
१२	१२४८०००	२४९७०००	६२४०००	१२४८०००	३१२०००	३१२०००	६२४१०००
१३	१२५४०००	२५०९०००	६२७०००	१२५४०००	३१४०००	३१४०००	६२७२०००